

Notatka z zajęć 14 listopada 2011 r.

Herkules w naukach przyrodniczych i ścisłych

Herkules (*Dynastes hercules*)

Jest to chrząszcz zaliczany do rodziny żukowatych, zamieszkujący Amerykę Południową. Jest największym przedstawicielem chrząszczy, długość jego ciała dochodzi do 16-18 cm. Samce posiadają długie wyrostki przypominające rogi. Żuki te w trakcie walki chwytają wroga przy pomocy tych rogów, wzbijają się w powietrze, po czym uderzają przeciwnikiem o ziemię. Mówi się, że żuk herkules jest najsilniejszą istotą na Ziemi (proporcjonalnie do swojego rozmiaru): może on podnosić obiekty aż 850 razy cięższe od siebie.

Źródło informacji:

http://en.wikipedia.org/wiki/Hercules_beetle

Zdjęcie:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0e/Dynastes_hercules_ecuatorianus_MHN_T.jpg

Ciekawa prezentacja z Ogrodu Zoologicznego z Cincinnati:

<http://cincinnatizoo.org/blog/animals/hercules-beetles/>

Oprac. Sylwia Chmielewska

Maczuga Herkulesa (*Zanthoxylum clava-herculis*)

Drzewo występujące w południowo-wschodnich Stanach Zjednoczonych. Nazwę zawdzięcza korze, na której są wypustki, tak że pień przypomina maczugę.

Źródło informacji i zdjęcia:

http://en.wikipedia.org/wiki/Zanthoxylum_clava-herculis

Maczuga Herkulesa w Ojcowskim Parku Narodowym

Skała w kształcie maczugi. Ma także inne nazwy, m.in. związane z polskimi legendami (*Maczuga Kraka*, *Skała Twardowskiego*).

Do przemyślenia: o czym świadczy nazywanie pomnika przyrody określeniami nawiązującymi do antyku lub do miejscowych legend? Gdzie szukać źródła nazwy *Maczuga Herkulesa*? Z jakim epizodem z życia herosa może się wiązać? Czy Herkules mógł przybyć na ziemię polskie? Kiedy po raz pierwszy odnotowano w źródłach nazwę *Maczuga Herkulesa*? Jak wyjaśniają ją przewodniki turystyczne? Która nazwa skały jest dziś najpopularniejsza i jak świadczy to o recepcji antyku w kulturze współczesnej?

Bliższe informacje i zdjęcia:

http://pl.wikipedia.org/wiki/Maczuga_Herkulesa

Słupy Heraklesa

Symboliczna granica świata starożytnego. Słupy ustawione przez Heraklesa w trakcie pracy polegającej na uprowadzeniu wołów Geryona.

Zdjęcia:

http://pl.wikipedia.org/wiki/S%C5%82upy_Heraklesa

Por. także notatka z zajęć z 17 października 2011 r.

Lokomotywa Siemens Eurorunner *Herkules* dla kolei austriackich ÖBB

Lokomotywy spalinowe z rodziny Eurorunner zostały najpierw wyprodukowane przez koncern Siemens dla kolei austriackich ÖBB (*Österreichische Bundesbahnen*) w latach 2002–2004, w ilości 100 sztuk. Właściciel oznaczył nowy typ lokomotywy numerami 2106 i nadał im przydomek *Herkules*, którym z czasem zaczęto określać całą rodzinę lokomotyw, a nie tylko maszyny posiadane przez ÖBB. Obecnie, poza ÖBB, lokomotywy te użytkowane są przez koleje litewskie LG (*Lietuvos Geležinkeliai*) i kilku prywatnych przewoźników. Przystosowane, w zależności od potrzeb zamawiającego, zarówno do prowadzenia pociągów osobowych, jak i towarowych.

Podstawowe dane techniczne:

Długość: 19275 mm

Prędkość maksymalna: 140 km/h

Waga: 80 t

Link do strony ÖBB ze zdjęciami i danymi technicznymi:

<http://www.oebb-produktion.at/de/Lokomotiven/Dieselloks/index.jsp>

Oprac. Adam Ciołek

Amerykańskie samoloty *Hercules*

Samoloty transportowe, produkowane od lat 50. XX wieku, wykorzystywane także przez lotnictwo Sił Zbrojnych RP.

Artykuł na temat lądowania pierwszego „polskiego” *Herkulesa*:

http://poznan.gazeta.pl/poznan/1,36037,6418882,W_Powidzu_wyladowal_pierwszy_Hercules.html

Do przemyślenia: jaki przekaz niesie nazwa samolotu wojskowego *Hercules*? Por. w tym kontekście tytuły z prasy oraz Internetu (typu: *Amerykanie dali nam Herculesa*, *Hercules in Action*, *Hercules wylądował w Indiach...*). Czy Ameryka tworzy sobie mitologię? W jaki sposób? W jakim celu?